

Ríocht na bProtista

Feamainn

Algaí

Aiméibí

Cuspóirí foghlama:

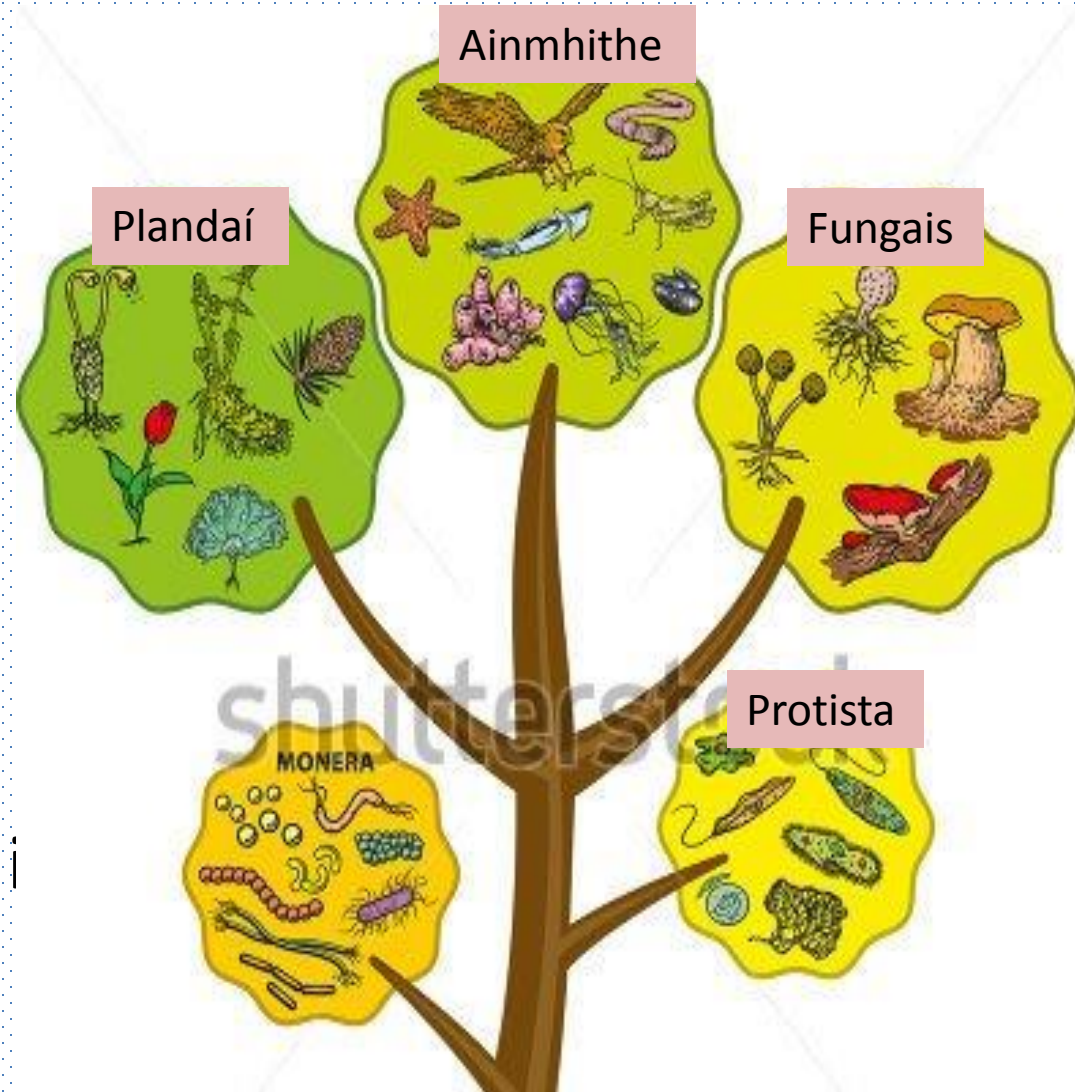
- Bí in ann an Protista aoncheallach, an *Aiméibe*, a tharraingt & cur síos a dhéanamh ar na codanna éagsúla.
- Déan cur síos ar ghluaiseacht uisce, trí iompar gníomhach, amach as an aiméibe.

Na Protista - stair

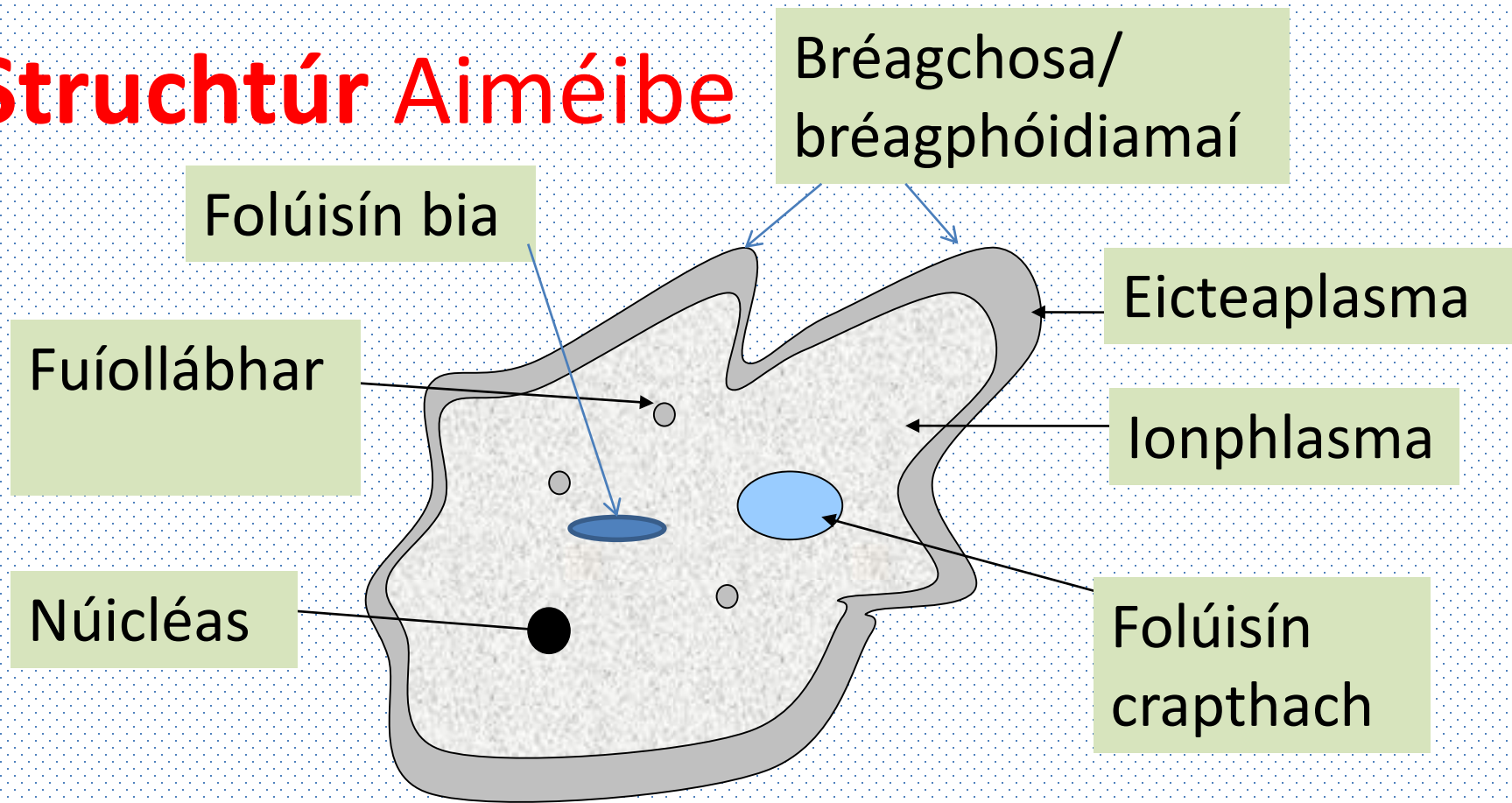
- **Aiméibí** - Orgánaigh aoncheallacha ina dtarlaíonn próisis iomlána na beatha laistigh de chill amháin.

(**6,000 speiceas** ar domhan ó 2000 milliún bl. ó shin.

Cónaíonn siad san ithir, i locháin, san fharraige)

1. Struchtúr Aiméibe

- **Eicteaplasma** – cíteaplasma seachtrach atá righin
- **Ionphlasma** – cíteaplasma gráinneach de bharr na bhfolúisíní bia & fuíollábhar

2. Cothú & Gluaiseacht

- Bíonn gnáthorgánaidí ag an *Aiméibe & folúisíní speisialta acu*, m.sh. bia díleáite acu i bhfolúisíní bia.
- Úsáideann siad **bréagphóidiamáí/bréagchosa** don ghluaiseacht agus don chothú. Bogann na **bréagphóidiamáí/bréagchosa** i dtreo an bhia. Timpeallaíonn siad an bia agus déantar díleá ar an mbia san fholúisín bia.

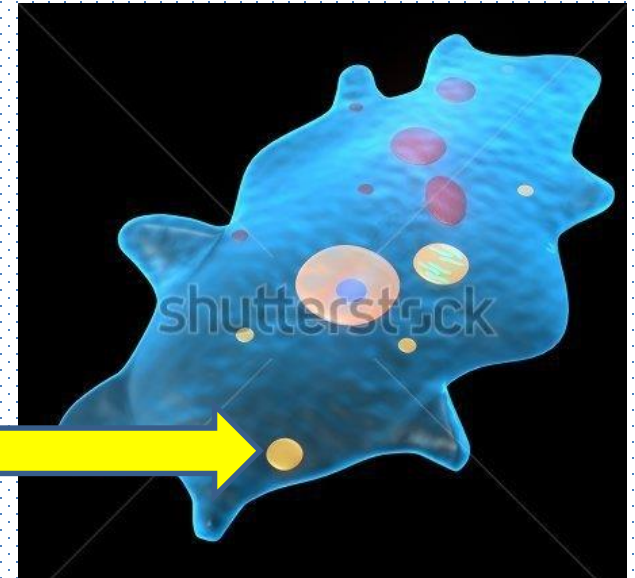
**Bréagphóidiamáí /
bréagchosa** na
haiméibe ag lorg
píosa bia

3. Osmóis - tagann uisce isteach trí osmóis & ní phléascann an aiméibe.

Cén fáth?

- Tá an aiméibe in ann fáil réidh le huisce a thagann isteach sa chill trí **fholúisíní crapthacha a bhailíonn an H₂O.**

- Forbraíonn an folúisín nuair a ghactar le huisce ón gcíteaplasma. Scaoiltear an t-uisce amach trí pholl sealadach sa chillscannán.

4. Atáirgeadh san Aiméibe

- Tarlaíonn atáirgeadh trí **dhéscoilteadh** cosúil le _____.
- Déantar dhá núicléas trí **mhiotóis**.
- Scoilteann cíteaplasma na cille le núicléas sa dá chuid de, chun dhá chill a dhéanamh.

